

Aloite peruskoulun kieliohjelman muutoksista (20.8.2024)

Vieraiden kielten opiskelu Suomessa on vähentynyt radikaalisti. 2010-luvulla pitkän ranskan ja saksan ylioppilaskokeen suorittaneiden määrä puoliintui. Vielä vuonna 2000 A-saksaa opiskeli melkein joka viides oppilaista, kun taas vuonna 2018 enää kuusi prosenttia. Englanti on saavuttanut monopoliaseman vieraiden kielten opiskelussa. Sen suosio itsessään ei ole huono asia, mutta ongelmana on, että se on jyrännyt muut vieraat kielet altansa; harvinaisten vieraiden kielten opiskelua ei enää pidetä arvossa.

Vieraiden kielten suosion hiipuminen ei tiedä mitään hyvää. Suomalaisille vieraiden kielten taito on ensiarvoisen tärkeää, sillä omia kansalliskieliämme ei puhuta juurikaan muualla. Kansainvälistyvät työmarkkinat ja Suomi kaipaavat kielitaitoisia työntekijöitä. Vaikka englantia on tärkein vieras kieli oppia, on huolestuttavaa, että esimerkiksi saksan opiskelu on vähentynyt, sillä Saksa on Suomen tärkein kauppakumppani. Kielitaito on tärkeää myös ajatellen, että Euroopan unioni, jossa on huutava pula suomalaisista työntekijöistä, on entistä suurempi toimija. Vieraiden kielten opiskelu tekee myös hyvää aivoille sekä auttaa ymmärtämään omasta äidinkielestämme enemmän.

Espoossa A1-kielivalikoimaan kuuluu tyypillisesti englantia. Myös muita vaihtoehtoja on tarjolla, mutta ylivoimaisesti suurimmassa osassa kouluja englantia on ainoa vaihtoehto. A2-kieleksi vaihtoehtoja on reilusti enemmän, mutta sen opiskeleminen on vapaaehtoista. Moni oppilas myös luopuu sen opiskelusta. Voi myös olla, että A2-ryhmää ei muodostu liian suurten ryhmäkokovaatimuksien vuoksi tai oppilaat joutuvat menemään tunteja varten toiseen kouluun. Opetushallinnon mukaan Espoossa ainoastaan reilu kolmannes 9. luokan päättäneistä opiskeli englannin lisäksi jotain pitkää vierasta kieltä.

Ehdotamme, että kaikissa Espoon kouluissa 1. luokalla pakollisena A1-kielenä pitäisi alkaa englantia ja myöhemmin esimerkiksi 3.luokalla yhden vuosikurssin verran pakollinen ja siitä eteenpäin valinnainen vieras kieli. Englannin opiskeleminen on tärkeää, mutta olisi hyvä jos mahdollisimman moni opiskelisi omasta tahdostaan myös jotain toista vierasta kieltä. Täten peruskoulun päätteeksi mahdollisimman moni oppilas taitaisienglannin (ja ruotsin) lisäksi myös jonkin toisen vieraan kielen.

Lisäksi ehdotamme, että ruotsin kielen opiskelun pitäisi alkaa kaikilla vasta 6. luokalla B1-kielenä eikä sen tulisi olla lainkaan saatavilla A-kielenä, koska sen opiskeleminen on helpompaa kuin esimerkiksi ranskan tai saksan yksinkertaisen kieliopin vuoksi, joten sen voi ottaa vähemmällä työllä haltuun. Ruotsin kielen tuomat työmahdollisuudet ovat myös heikommat. A-ruotsi vie myös mahdollisuuden opiskella toista pitkää vierasta kieltä ja olisihan ruotsin opiskelu edelleen pakollista

B1-kielen muodossa. B2-kieli tulee säilyttää valinnaisena, mutta sen valitsemiseen on kannustettava entistä enemmän.

Paitsi että muutos parantaisi oppilaiden kielitaitoa ja houkuttelevuutta työnantajan silmissä, se myös tasapainottaisi eroja oppilaiden välillä. Espoossa suomen- ja ruotsinkieliset oppilaat opiskelevat kaksi kertaa todennäköisemmin kahta A-kieltä kuin vieraskieliset. Myös tyttöjen ja poikien välillä on eroa. Kieliohjelman muutos myös takaisi, että ryhmäkokovaatimus ei olisi este toisen pitkän vieraan kielen opiskelussa. Aloitteen mennessä läpi olisi kaikilla espoolaisilla nuorilla yhtäläisemmät mahdollisuudet työelämässä ja Suomi saisi kymmeniä tuhansia kielitaitoisia osaajia.

Lisätietoja:

Aatos Caesar

Nuorisovaltuuston kansainvälisyystyöryhmän puheenjohtaja

